

بژی کوردیکا هیزی خاوهن بریار و دۆستی جه ماوه را

هشام ناكرهیی

دهسه لاتاریتی باشووری کوردستان شانازی بهو دهسکه وتانه وه دهکات که تاوه کو ئیستا نهجام دراون له وی. بهشیکی هه ره زۆری گهلی کوردستانش پیی وایه سه رکه وتنیکی گه وره مان بهدی هیئاوه و توانیومانه مامه له له گه ل و لاتانی دراوسی و زلهیزی گه وره ی جیهان نه مریکا بکهین.

باش بوون و خراب بوون، دوو دیاردهی نسبین، واته له بهراوردکردندا له گه ل بابه تی تر و دیاردهی هه مان چه شن ده توانی بلیی شتیکی باشه یان خراپه. تابعیه (ئامیری نووسین) له بهراوردکردندا له گه ل نووسین به به کارهینانی دهست، به شوپشیکی پیشکته وتنی پیشه سازی ده ژمیردرییت. به لام ئیمه ناتوانین نه و ئامیرینووسینه، له گه ل کومیپوته ریکی بهراورد بکهین. واته تاوه کو کومیپوته ر ده رنه که وت نه مان زانی تابعیه ئامیریکی خراپه و کارکردن پیی داوکه وتووییه.

له باشووری کوردستان هه مان بینین، راست ده رده که وی. نه گه ر ئیمه باشووری کوردستان له پۆی پزگای نیشتمانییه وه له گه ل به شهکانی تری کوردستان بهراوردی بکهین، نه وه گۆران و پیشکته وتنی گه وره نهجام دراون. به لام نه گه ر باشووری کوردستان بهراوردی بکهی له گه ل و لاتانی تری دونیا، له دوا ی ۱۲ سال له پزگابوونی نه و و لاتانه و نه و پیشکته وتنه ی له دونیادا پۆیداوه، نه وه باشووری کوردستان هیچ به ره و پیشچوونیکی نه دیوه. به لکو به پیچه وانه وه چه ندین هه لی میژوویی له ده ستدراون و وه ک پیویست کوردستان به ریوه نه براوه.

نه و هه نگاوانه ی نه مرۆ به زه بری نه مریکا جیبه جی ده کرین، ده بوایه به ر له ئیستا به ۱۰ سال جیبه جی کرابانه. واته ئیمه ۱۰ سال دواکه وتووین، نه ک پیشکته وتووین. ده ستخۆشیکردن له هه نگاوی ته واو مانای نه وه نیه که هه له نه کراون یان راستیه کان بزر ده کرین. به هیچ شیوه یه ک نابی چاوپۆشی له هه له کان بکریت چونکه له به رژه وه ندی کیشه که ماندا نیه. نه گه ر ده سه لاتاریتی باشووری کوردستان به ته واوه تی دان به هه له کانیدا بنییت، نه وه (گه رچی ده رنه گه ش) ده بی هه ر له ئیستا وه به هیزیکی گه وره وه هه نگاوی پیویست بنرین.

تاوه کو ئیستا حکومه تی یه کگرتوو دروست نه کراوه. نه و حوکمه ته ی که ده بوایه له سالی ۱۹۹۲ یه وه یه کگرتوو بمایه. نه و په رله مانه ی ۱۱ ساله هه لبژیردراو تاوه کو ئیستا به کاره. له کام ولاتی دونیا په رله مانئ عومری ۱۱ ساله. ده لئین له به ر شه پی ناوخۆ. باشه کی شه پی ناوخۆی هه لگیرساند؟ نه گه ر دوا ی سالیکی تریش هه لبژاردنی په رله مانی له باشووری کوردستان نه انجام بدرییت، نه و کاته ده گه ریینه وه بۆ سالی ۱۹۹۶ که بریاربوو هه لبژاردن نه انجام بدرییت. نه گه ر ئیستا ئالای کوردستان به رزکراپیته وه له هه ندی شاری باشووری کوردستان، نه وه ده گه ریینه وه بۆ سالی ۱۹۹۲ که ده بوایه هه ر له و کاته وه ئالای کوردستان به کاهینرابایه. نه گه ر ئیستا شاری که رکوک (که تاوه کو ئیستا ۱۰۰% نیه) و هه ندی شاری تری کوردستان گه رابنه وه باوه شی نیشتمانی دایک، نه وه گه رانه وه یه بۆ سالی ۱۹۹۲ که له و کاته وه ده بوایه ئازادکرا، یان هه ر هیچ نه بی نه و چه ند هه زار که سه ی کران به قوربانی شه پی ناوخۆ، له پینا و شاری که رکوکدا شه هیدکرا بان، نه ک له پینا و که پکی حه مه دئاغا. نه گه ر نه مرۆ به ره ی تورکمانی داوا ی ئیجازه ی کار له حکومه تی هه رییم بکات، واته ۸ سال کاری نایاسایی کردوه. نه گه ر نه مرۆ به ره ی تورکمانی چه ک بکریت، نه وه ده بوو هه ر له سه ره تاوه چه کی پیی نه بوایه.

تاوه کو ئیستا ئیمه نه گه راپینه ته وه ره وش ی سالی ۱۹۹۲، چونکه کۆمه لئ خالی تریش هیشتا چاوه ریی نهجامدانن. وه ک ده کردنی له شکر ی تورکیا له باشووری کوردستان. ده کردنی له شکر ی پ. م. ف. که بۆ

چاودیرکردنی شه‌ری نیوان پارتی و ییکیتی هاتبوون. یه‌خستنه‌وهی یاساکانی ههریمی، که ههر حوکمه‌تیک بۆ ههریمه‌که‌ی دهرخستبوون. چاره‌سه‌رکردنی کیشه‌ی سه‌رۆکی ههریم که تاوه‌کو ئیستا ده‌ستنیشان نه‌کراوه. له‌ دوا‌ی نه‌جامدانی گشت نه‌م خالانه، نه‌و کاته‌گه‌لی باشووری کوردستان ۱۰ سال خه‌سار بوه‌ له‌ کۆی ۱۲ سالی‌ پزگاری. واته‌ تاوه‌کو ئیستا خه‌باته‌که‌مان له‌ پیناو‌گه‌رانه‌وه‌یه‌ بۆ سفر و سه‌ره‌تا و دوا‌ی نه‌وه‌ هه‌نگاو به‌ره‌ پيش‌ دهنرین.

له‌ وه‌تی پزگارکردنی عیراق له‌ لایه‌ن ئەمریکا و بریتانیاوه‌ پلان‌ ریژی بۆی کراوه، باشووری کوردستانیش بۆته‌ به‌شیک له‌و پلانه. به‌شی باشووری کوردستانی پلانی پزگارکردنی عیراق، فشارخستنه‌ سه‌ر هه‌ردوو پارتی ده‌سه‌لاتداربوو، که ده‌بی ره‌وشی شه‌ر نه‌هیلن و په‌یوه‌ندیه‌کانیان ئاسایی بکه‌نه‌وه. هه‌ر له‌به‌ر نه‌و فشاره، پارتی و ییکیتی ده‌ستیان به‌ دانوسان کرد و تاوه‌کو ۹ی مانگی چوار، پۆژی پۆخانی رژیمی سه‌ددام ته‌نیا بارودووخ‌ نه‌شه‌ر نه‌ئاشتی کۆتایی پی‌ هاتبوو. له‌دوا‌ی نه‌و به‌رواره‌ ئەمریکا داوا‌یکرد هه‌ردوو زلپارته‌که، واز له‌ شه‌ری به‌پۆی سه‌وز و زه‌رد بینن و له‌جیاتی ئالای کوردستان به‌کاربینن، به‌ تایبه‌ت له‌دوا‌ی ئازادکردنی شه‌ره‌کانی که‌رکوک و موصل که له‌ نه‌جامیدا چه‌ند ته‌نگزه‌یه‌ک نیوان پارتی و ییکیتی هاتبوونه‌ ئاراه.

به‌ر نه‌وه‌ی ئەمریکا هه‌رش بکاته‌ سه‌ر عیراق به‌ چه‌ند پۆژیک، ئەمریکا تووشی گه‌روگرفتیک‌ی زۆری هاتبوو، کاتی تورکیا رازی نه‌بوو ئەمریکا فرۆخانه‌کانی به‌کاربینی. له‌ دوا‌ی پزگاری عیراق باشوورو ناوه‌راستی عیراق بۆنه‌ته‌ دوژمنی ئەمریکا و ناهیلن ئەمریکا نه‌و هه‌ریمه‌ به‌کاربینی. بۆیه‌ نه‌گه‌ر ئەمریکا بیه‌ویت ماوه‌یه‌کی درێژ له‌ عیراق بمینت پی‌ویستی به‌ کوردستانی هه‌یه‌ و ده‌بی فرۆخانه‌یه‌که‌ له‌و هه‌ریمه‌ ئەمریکادوسته‌ دروست بکات. هه‌ر له‌به‌ر نه‌وه‌ش ئەمریکا بریاری دروستکردنی فرۆخانه‌ی هه‌ولیری دا و بریاره‌که‌شی له‌ سه‌ر ئالای ئەمریکا و کوردستان مورکرا له‌ لایه‌ن ئەمریکا و کورده‌وه.

خاله‌کانی پشکنینی نیوان هه‌ردوو هه‌ریمی پارتی و ییکیتی و کومرکی نیوان نه‌و هه‌ردوو هه‌ریمه‌ و سنووره‌کان، به‌ بریاری ئەمریکا لابران نه‌ک به‌ بریاری کورد. ئەمریکا داوا‌ی کردوه‌ له‌شکری تورکیا له‌ باشووری کوردستان ده‌رکه‌ویت و بریاری په‌رله‌مانیش له‌ دوا‌ی سیگنالی ئەمریکا وه‌رگیرا. نه‌گه‌ر وا نه‌بی ده‌با په‌رله‌مانی کوردستان بریاری لکاندن هه‌موو شه‌ره‌کانی باشووری کوردستان نه‌وانه‌ی تا وه‌کو ئیستا له‌ ژیر ده‌سه‌لانی کوردا نین، وه‌رگرن. به‌لام چاوه‌رپیده‌که‌ن تاوه‌کو ئەمریکا بلیت. ده‌با په‌رله‌مانی کوردستان بریاری له‌ چاپدانی دراویک بۆ کوردستان وه‌رگیریت نه‌ک ئەمریکا. ده‌با په‌رله‌مانی کوردستان کاتیک دابنی بۆ هه‌لبژاردنیک‌ی گشتی له‌ کوردستان، ده‌با په‌رله‌مانی کوردستان بریاریک بدات تیایدا بوتریت نه‌گه‌ر گه‌لی عیراق رازی نه‌بی‌ت له‌ سه‌ر فی‌درا‌لی بۆ گشت هه‌ریمی کوردستان و مافی چاره‌ی خۆنوسین بۆ گه‌لی کوردستان، نه‌وه‌ گه‌لی کوردستان جیا‌ده‌بیته‌وه‌ له‌عیراق.

له‌ سه‌ره‌تای پۆخانی سه‌ددام پارته‌ سیاسیه‌کان و په‌رله‌مانی کوردستان بریاری وه‌ک سالی ۱۹۹۰یان وه‌رگرت، به‌رامبه‌ر به‌ کۆنه‌ به‌عسیه‌کان و نوکه‌رانی سه‌ددام. به‌لام له‌ دوا‌ی نه‌وه‌ی ئەمریکا به‌ زمانی بریمه‌ر زۆر به‌ توندی به‌رامبه‌ر به‌عسیه‌کان راوه‌ستا، نه‌و کاته‌ پارته‌ کوردیه‌کان بی‌ ده‌نگ بوون و نه‌یان‌توانی پشتگیری به‌عسیه‌کان بکه‌ن. بۆ نه‌و مه‌به‌سته‌ش ده‌توانن بگه‌رینه‌وه‌ بۆ بریاری مانگی ۵ی په‌رله‌مان و نیازی هه‌واندن‌ی شیخ‌ چۆپی له‌ لایه‌ن زلپارنه‌کانه‌وه.

به‌داخه‌وه‌ هه‌موو نه‌و بریارانه‌ی له‌م رۆژانه‌دا دراون له‌ لایه‌ن ئەمریکاوه‌ وه‌رگیراون نه‌ک زلپارته‌کان.

چه‌ند پی‌م خۆش ده‌بوو زلپارته‌کانمان نه‌و بریارانه‌یان وه‌رگرتبا، هه‌ر بۆیه‌ش گه‌لی کورد له‌م رۆژانه‌دا ده‌بی‌ت بژی ئەمریکا و بۆش له‌ جیاتی نه‌وه‌ی بلین‌ بژی پارتی و ییکیتی.

به‌داخه وه پارتەکانمان ناتوانن و نازانن بریار وەر بگرن، بەلام باش دەزانن بریارەکانی ولاتانی تر چیبەچی بکەن و پەچاوی بکەن.
نازانم بۆ ئەوەندەمی پێگانه‌مان خۆش دەوێت، نۆ بەقەد ئەوە گەلی کوردستانمان خۆش ناوێت.
نازانم بۆ بە رۆحیکێ وەرزشیانە مامەڵە لەگەڵ بەعسیه‌کاندەکەین و شیرین دژ بە یه‌کتري.

تێبینی کوردستان نێت:

ئەم نووسینە بیروبوونی حارەنەکەپەت، کوردستان نێت لە ناوەرۆکەکەمی بەرپرسیار نییە.

www.kurdistanet.org
کوردستان نێت